

फौ.कि.अर्ज क्र.१६/२०२३ निशाणी ५ खालील आदेश.

(वृषाली मस्तुद व १ वि. नागेश मस्तुद.)

प्रस्तुतचा अर्ज हा अर्जदार यांनी जाबदेणार यांचेकडून अंतरीम पोटगी रक्कम दरमहा प्रत्येकी रुपये १५,०००/- देण्याचा आदेश व्हावा करीता दाखल केला आहे.

अर्जदाराचे अर्जातील कथन थोडक्यात खालीलप्रमाणे:-

२. अर्जदाराने प्रस्तुतचे प्रकरण हे जाबदेणार यांचेकडून पोटगी मिळण्यासाठी दाखल केलेले आहे. अर्जदारास स्वतंत्र उत्पन्न नाही. अर्जदार हे स्वतःचा व अर्जदार क्र.२ चा उदरनिर्वाह करण्यास असमर्थ आहे. याउलट जाबदेणार यांचेकडे केडगांव, ता.करमाळा, जि. सोलापूर येथे ५ ते ६ एकर बागायत जमीन असून शेतीपासून वर्षाकाठी खर्च वजा जाता १० ते १५ लाख रुपये उत्पन्न मिळते. तसेच मुंबई कांजुर मार्ग भांडुप येथे स्वतःचे चार खोल्याचे घर असून त्यातील काही खोल्या भाड्याने दिल्या आहेत. त्यापासून १५ हजार रुपये महिन्याला मिळतात. जाबदेणार हा एम.बी.ए.उच्चशिक्षित असून मुंबई येथे नामांकित कंपनीत नोकरीस असून त्याला दरमहा ७० हजार रुपये पगार मिळतो. जाबदेणाराची आर्थिक परिस्थितीवरून जाबदेणार हा अर्जदार व तिच्या मुलाच्या चरितार्थाकरीता दरमहा पोटगी देण्यास समर्थ आहे. करीता, अर्जदार हिने जाबदेणाराकडून दरमहा प्रत्येकी रक्कम रुपये १५,०००/- अंतरीम पोटगी मिळावी असा आदेश होण्याची विनंती केली आहे.

३. जाबदेणार यांनी निशाणी क्र.१४ वर त्यांचे म्हणणे दाखल करून अर्जास विरोध दर्शविला आहे. अर्जदाराने अर्जदाराचा मुळ अर्ज व अंतरीम पोटगीच्या अर्जातील सर्व कथने नाकारली आहेत. जाबदेणाराच्या म्हणण्यातील कथनानुसार त्याने अर्जदाराच्या मुळ अर्जात केलेल्या आरोपाप्रमाणे कोणताही हिंसाचार केलेला नाही. जाबदेणाराने त्याच्या म्हणण्यात पुढे अर्जदार ही जाबदेणारासह राहत असताना अर्जदाराने जाबदेणारास दिलेल्या मानसिक त्रासाबाबत कथने केली आहेत. अर्जदार ही जाबदेणार यांच्या संमतीविना माहेरी आली आहे. अर्जदार कोणत्याही संयुक्तीक कारणाशिवाय स्वतःच्या इच्छेने माहेरी राहत आहे. जाबदेणाराने वैवाहिक नातेसंबंध सुरळीत ठेवण्यासाठी खूप प्रयत्न केलेले आहेत.

४. जाबदेणाराचे मते, जाबदेणार यास कायमस्वरूपी चांगली भरघोस उत्पन्न देणारी नोकरी मिळाली नाही. जाबदेणारावर त्याच्या आईवडीलांचा खर्च आहे. जाबदेणार हा स्वतःचा चरितार्थ कसाबसा चालवत आहे. जाबदेणाराला शेतीपासून कोणतेही उत्पन्न मिळत नाही. अर्जास कोणतेही संयुक्तीक कारण घडलेले नाही. जाबदेणार यांनी नांदण्यास येण्यासाठी कौटुंबिक न्यायालय, बांद्रा येथे पिटीशन नं.९२३/२०२३ दाखल केलेले आहे. ते प्रलंबित आहे. अर्जदार ही खाजगी कंपनीत नोकरी करते. तिला पोटगीची कोणतीही आवश्यकता नाही. त्यामुळे सदर अर्ज नामंजूर करण्याची विनंती जाबदेणार यांचेतेर्फे करण्यात आली.

५. अर्जामधील कथने, जाबदेणाराचे अर्जास म्हणणे तसेच अभिलेखावर दाखल प्रथमदर्शनी पुरावा व अर्जदार व जाबदेणारांचे वकिलांचा युक्तिवाद यांचा विचार करता, सदर अर्जाच्या निकालासाठी खालील मुद्दे उपस्थित होतात. सदर मुद्द्यांवरील निष्कर्ष कारणांसह खालीलप्रमाणे दिले आहेत.

अ.क्र	मुद्दे	निष्कर्ष
१	अर्जदार हे जाबदेणाराकडून अंतरीम पोटगी मिळण्यास पात्र आहे काय ? असल्यास अंतरीम पोटगीची रक्कम किती ?	होय. दरमहा एकत्रित र. रु. ५,०००/-
२	आदेश काय ?	अर्ज अंशतः मंजूर करण्यात येतो.

—: कारणमिमांसा:—

मुद्दा क्र. १ व २ बाबत:-

६. प्रस्तुत प्रकरणाचे अवलोकन केले असता असे दिसून येते की, अर्जदाराने प्रस्तुतचे मुळ प्रकरण हे फौजदारी प्रक्रिया संहिता १२५(१) प्रमाणे पोटगी मिळण्यासाठी दाखल केलेले आहे. प्रस्तुत अर्जामध्ये अर्जदार यांनी दरम्यानच्या पोटगीची मागणी केलेली आहे. जाबदेणार यांनी अर्जासोबतचे नातेसंबंध आव्हाणीत केलेले नाहीत. त्यामुळे जाबदेणार हे अर्जदार हिचे पती असल्याचे दिसून येते. अर्जदाराने असे कथन केले आहे की, जाबदेणार यांनी अर्जदारास मारहाण करून शारिरीक, मानसिक व कौटुंबिक त्रास देवून घरातून हाकलून दिले आहे. त्यामुळे अर्जदार हि नाईलाजास्तव तीच्या माहेरी आश्रितासारखे राहत आहे. जाबदेणार यांनी अर्जदार माहेरी असल्यापासून तिच्या

पालनपोषणाची जबाबदारी करत असल्याचे कोणतेही कथन केलेले नाही.

७. अर्जदार व जाबदेणार यांनी परस्परविरोधी केलेले कौटूंबिक हिंसाचाराचे कथने ही योग्य आहेत का ? हे गुणदोषावरील चौकशीनंतर ठरणार आहे. त्यासाठी दोन्ही पक्षकारांना सविस्तर पुरावा देण्याची संधी देणे आवश्यक वाटते. अर्जदार व जाबदेणार यांना अर्जदार क्र.२ श्रीअंश हे पाल्य आहे. तसेच अर्जदार यांनी अर्जदार क्र.२ श्रीअंश याचा शैक्षणिक व दवाखान्याचे खर्चाबाबत पावत्या दाखल केलेल्या आहेत. सदर पावत्यावरून असे दिसून येते की, अर्जदार क्र.२ साठी अर्जदार क्र.१ हिला शैक्षणिक व दवाखान्याचा खर्च करावा लागतो. जाबदेणार यांनी अर्जदारांच्या उदरनिर्वाहाची व्यवस्था केल्याचे दिसून येत नाही. प्रकरण प्रलंबित असताना अर्जदारांना उदरनिर्वाहासाठी पैशाची आवश्यकता भासणार आहे. अर्जदारांना सांभाळण्याची कायदेशीर व नैतिक जबाबदारी ही जाबदेणार यांची आहे. त्यामुळे अर्जदार हे जाबदेणाराकडून दरम्यानची पोटगी मिळण्यास पात्र आहेत.

८. दरम्यानच्या पोटगीची रक्कम ठरविते वेळी अर्जदार व जाबदेणार यांनी एकमेकांच्या आर्थिक परिस्थितीबाबत अभिलेखावर केलेली कथने पाहिली असता, अर्जदार हिने जाबदेणार यांना केडगांव येथे ५ ते ६ एकर बागायत जमीन असून त्यापासून १० ते १५ लाख रुपये खर्च वजा जाता उत्पन्न मिळते. तसेच मुंबई कांजुर मार्ग भांडूप येथे भाड्याच्या खोल्याच्या माध्यमातून १५ हजार रुपये उत्पन्न मिळते तसेच मुंबई येथे नामांकित कंपनीत नोकरीस असून दरमहा ७० हजार रुपये पगार मिळतो असे कथन केले आहे.

९. जाबदेणार यांनी त्यांच्या मालमत्ता व दायित्वाच्या शपथपत्रामध्ये त्याला रु.५०,०००/- एवढे उत्पन्न मिळते ही गोष्ट मान्य केलेली आहे. तसेच जाबदेणार यांनी त्यांची पगार पावती नि.क्र.२३ सोबत दाखल केलेली आहे. त्यावरून जाबदेणार यांना रु.५१,०१७/- एवढे हाती उत्पन्न मिळते असे दिसून येते. त्यामुळे जाबदेणार यांचे अर्जदार यांना पोटगी देण्याइतपत उत्पन्न आहे असे म्हणता येईल. याउलट जाबदेणार यांनी अर्जदाराकडे उत्पन्नाचे साधन आहे असे दाखविणारा कोणताही प्रथमदर्शनी पुरावा अभिलेखावर दाखल केलेला नाही.

१०. एकंदरीत, अर्जदार व जाबदेणार यांचे परिस्थितीबाबत वरील विवेचनावरून आणि सध्याची सामाजिक परिस्थिती पाहता जाबदेणार यांनी अर्जदार यांच्या दैनंदिन खर्चासाठी, उदरनिर्वाहासाठी दरमहा एकत्रीत रक्कम रुपये ५,०००/- रुपये अंतरीम पोटगी देण्याचा आदेश करणे योग्य व रास्त वाटते. करीता, मी मुद्दा क्र.१ चे उत्तर होकारार्थी नोंदवून मुद्दा क्र.२ च्या उत्तरार्थ खालीलप्रमाणे आदेश पारीत करीत आहे.

आदेश

१. अर्ज अंशतः मंजूर करण्यात येतो.
२. जाबदेणार यांनी अर्जदार क्र. १ व २ यांना अंतरीम पोटगी म्हणून एकत्रीत दरमहा रक्कम रुपये ५,०००/- मुळ अर्ज दाखल तारखेपासून मुळ अर्जाचा अंतीम निकाल होईपर्यंत द्यावेत.
३. प्रस्तुत आदेशाची प्रत उभय पक्षकारांना मोफत देण्यात यावी.

(ए. बी. पाटील)

न्यायदंडाधिकारी प्रथमवर्ग,
इंदापूर, ता.इंदापूर, जि.पुणे.

दि.०४/०२/२०२५

प्रमाणपत्र

मी अधिकथन करतो की, या पी.डी.एफ. करुन अपलोड केलेल्या न्यायनिर्णयामधील शब्द-नि-शब्द हे मूळ न्यायनिर्णयाप्रमाणे आहेत.

लघुलेखकाचे नाव	उमेश वाय.भगत
न्यायालयाचे नाव	श्री. ए. बी. पाटील , ३ रे सह दिवाणी न्यायाधीश तथा न्यायदंडाधिकारी प्रथमवर्ग, इंदापूर.
न्यायनिर्णयाची तारीख	०४/०२/२०२५
न्यायनिर्णयावर पिठासीन अधिकारी यांनी स्वाक्षरी केल्याची तारीख	०४/०२/२०२५
न्यायनिर्णय अपलोड केल्याची तारीख	०७/०२/२०२५